خبر

ثبت‌نام ۱۰ هزار نفر در چهاردهمین جشنواره مد و لباس فجر

۱۰ هزار و ۸۶۰ نفر در چهاردهمین جشنواره مد و لباس فجر ثبت‌نام کردند و فراخوان بخش تخصصی «مد و رسانه» این جشنواره با محوریت «کشف ایران» منتشر شد.

ثبت‌نام چهاردهمین جشنواره مد و لباس فجر، ۱۸ آبان‌ماه ۱۴۰۵، در حالی به پایان رسید که ۱۰ هزار و ۸۶۰ نفر ثبت‌نام از سراسر کشور برای حضور در این رویداد ملی به ثبت رسید. بخش قابل توجهی از این آمار بی‌سابقه، به ثبت‌نام‌های گروهی تعلق دارند و بسیاری از این گروه‌ها دست‌کم سه عضو دارند؛ موضوعی که نشان‌دهنده گسترش مشارکت جمعی و تیمی در چهاردهمین جشنواره مد و لباس فجر است. در این میان، تلاش و پیگیری مسئولان دبیرخانه‌های غیرمتمرکز استانی جشنواره در اطلاع‌رسانی، ارتباط با جامعه تخصصی و جلب مشارکت و هدایت طراحان، دانشجویان و دیگر فعالان این حوزه، نقش بسزایی در مشارکت‌ها، داشته است. گستردگی جغرافیایی و مشارکت گروهی در این دوره، علاوه بر بازتاب ظرفیت‌های تخصصی مد و لباس در استان‌های مختلف، بیانگر اهمیت ارتباط موثر با جامعه طراحی کشور و فراهم کردن فرصت حضور و نقش‌آفرینی برای طیف متنوعی از فعالان این حوزه است. بخش تخصصی «مد و رسانه» با هدف شناسایی و معرفی رسانه‌های تخصصی، روزنامه‌نگاران و آثار رسانه‌ای حوزه مد و لباس و با رویکرد تقویت روزنامه‌نگاری تخصصی، حمایت از تولید محتوای اختصاصی و توسعه ارتباط رسانه‌ها با زیست‌بوم مد و لباس کشور برگزار می‌شود. پایگاه‌های خبری تخصصی، خبرگزاری‌ها، روزنامه‌ها، رسانه‌های دیجیتال و وب‌سایت‌های تخصصی و همچنین رسانه‌های رسمی فعال در شبکه‌های اجتماعی می‌توانند در این بخش مشارکت کنند. کیفیت روزنامه‌نگاری، ارزش خبری و تخصصی، تحقیق و استناد، استمرار فعالیت، تولید محتوای اختصاصی و رعایت اخلاق حرفه‌ای از جمله شاخص‌های ارزیابی آثار و عملکرد رسانه‌هاست. جوایز این بخش در دو سطح «اثر برگزیده» و «رسانه برگزیده» پیش‌بینی شده است و داوری آثار، در صورت رسیدن متقاضیان به حد نصاب، انجام خواهد شد. محور «کشف ایران» نیز بر معرفی میراث پوشاک ایرانی، ظرفیت‌های نساجی، هنرهای بومی، استعدادهای محلی و توانمندی‌های اقتصادی استان‌های کشور تمرکز دارد. متقاضیان می‌توانند برای آگاهی از شرایط و ضوابط مشارکت، متن کامل فراخوان را مطالعه کنند. جزئیات زمان‌بندی، نحوه ثبت‌نام و نشانی سامانه ارسال آثار متعاقباً از سوی دبیرخانه جشنواره اعلام خواهد شد.

حضور هنرمندان اصفهان در نشست نهضت هنری زیست عفیفانه

نشست هم‌اندیشی نهضت هنری زیست عفیفانه با شرکت هنرمندان در اصفهان برگزار شد.

نشست هم‌اندیشی نهضت هنری زیست عفیفانه در اصفهان با حضور هنرمندان برگزار شد؛ هنرمندانی که هر یک با دغدغه‌ای متفاوت از مشکلات فعالیت حرفه‌ای تا ضرورت حمایت از هنر متعهد و نقش آن در مسائل فرهنگی جامعه در این نشست حضور یافتند. در استان اصفهان ۱۷ هزار هنرمند بسیجی در سامانه ثبت شده‌اند؛ آماری که البته تمام ظرفیت هنری این مجموعه را نشان نمی‌دهد و حضور هنرمندان در رشته‌های مختلف، فرصتی برای استفاده از زبان هنر در روایت ارزش‌ها، انتقال مفاهیم فرهنگی و پرداختن به مسائل روز جامعه فراهم کرده است. در این نشست تأکید شد: ترویج عفاف و حجاب زمانی به نتیجه می‌رسد که در کنار فرهنگ‌سازی، نیازهای واقعی جامعه هم دیده شود؛ موضوعی که نشان می‌دهد حمایت از تولید و عرضه پوشاک مناسب، بخشی جدی از این مسیر است. همچنین نقش‌آفرینی هنرمندان در جبهه فرهنگی و ضرورت حمایت از ظرفیت‌های هنری کشور مورد توجه قرار گرفت و حاضران بر لزوم تبدیل مطالبات هنرمندان به حمایت‌های عملی و جریان‌های ماندگار فرهنگی تأکید کردند. این نشست فرصتی بود تا صدای هنرمندان و دغدغه‌هایشان شنیده شود؛ حالا آنچه اهمیت دارد، تبدیل این مطالبات به حمایت‌های عملی و جریان‌های ماندگار فرهنگی است.

کتاب‌هایی که قهرمانان ملی را به دنیای کودکان می‌آورند

دو کتاب سه‌بعدی «سلیمان همه» و «مزرعه زیتون» با روایت داستانی و تصویرسازی متفاوت، با هدف آشنایی کودکان با قهرمانان ملی و مفاهیمی همچون ایستادگی و ظلم‌ستیزی در اصفهان رونمایی شدند.

آشنایی کودکان با قهرمانان ملی و مفاهیمی مانند ایستادگی و ظلم‌ستیزی، اگر در قالب داستان و تصویر روایت شود، می‌تواند راهی برای پیوند نسل جدید با ارزش‌هایی باشد که شاید بیان مستقیم آن‌ها برای این گروه سنی چندان جذاب نباشد. کتاب‌های سه‌بعدی «سلیمان همه» و «مزرعه زیتون» با همین رویکرد و با استفاده از قالبی متفاوت، پیش‌ازظهر امروز در کتابخانه ابن‌مسکویه اصفهان رونمایی شدند؛ آثاری که تلاش دارند مفاهیم بزرگ را به زبان ساده و قابل‌فهم کودکان روایت کنند.این دو کتاب که با همکاری بسیج هنرمندان و نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور تولید شده‌اند، در قالب پاپ‌آپ یا سه‌بعدی منتشر شده‌اند و کودکان زیر ۹ سال را مخاطب قرار می‌دهند. در یکی از این آثار، شخصیت شهید حاج قاسم سلیمانی در قالب داستانی کودکانه و از زبان یک مورچه معرفی می‌شود و در کتاب دیگر، ماجرای ورود یک موش فاضلاب به مزرعه و تلاش حیوانات برای نجات خانه خود، روایتی استعاری از ایستادگی در برابر ظلم است.

هنری که به فرش‌های دستباف جان می‌بخشد

رفوگری یکی از هنرهای دیرینه و جدایی‌ناپذیر از صنعت فرش دستباف ایران است؛ هنری که با تکیه بر صبر، مهارت و شناخت دقیق نقشه و بافت قالی، زخم سال‌های دور را ترمیم می‌کند و به فرش‌های آسیب‌دیده فرصت دوباره‌ای برای زندگی می‌بخشد.

به گزارش فارس، فرش دستباف ایرانی تنها مجموعه‌ای از تار و پود و گره‌های رنگارنگ نیست، بلکه بخشی از تاریخ، فرهنگ و هویت مردمان این سرزمین را در خود جای داده است. هر فرش حاصل ساعت‌ها تلاش و هنرمندی بافنده‌ای است که با کنار هم نشاندن رنگ‌ها و نقش‌ها، اثری ماندگار خلق می‌کند. با این حال، گذر زمان، استفاده مداوم و عوامل محیطی می‌توانند به این دست‌بافته ارزشمند آسیب بزنند؛ آسیب‌هایی که گاه اگر به‌موقع ترمیم نشوند، به نابودی کامل فرش منجر خواهند شد.

در چنین شرایطی، هنر رفوگری به میدان می‌آید؛ حرفه‌ای که اگرچه کمتر از فرش‌بافی دیده شده، اما همواره در کنار آن حضور داشته و نقشی اساسی در حفظ و ماندگاری فرش‌های ایرانی ایفا کرده است.رفوگری را می‌توان هنر بازسازی بخش‌های آسیب‌دیده فرش دانست؛ هنری که در آن استادکار باید با شناخت کامل از شیوه بافت، جنس تار و پود، رنگ نخ‌ها و نقشه قالی، بخش‌های ازمیان‌رفته را چنان ترمیم کند که تفاوتی میان قسمت‌های رفوشده و بخش‌های سالم فرش دیده نشود.

رفوگری؛ هنری هم‌پای فرش‌بافی

با پیدایش نخستین فرش، نیاز به نگهداری و ترمیم آن نیز شکل گرفت. فرش‌ها در گذر زمان بر اثر فرسودگی، رطوبت، آتش‌سوزی، سوختگی، بیدخوردگی و استفاده مداوم آسیب می‌بینند و هر یک از این آسیب‌ها به شیوه‌ای خاص از ترمیم نیاز دارند.یکی از بخش‌هایی که بیش از سایر قسمت‌های فرش در معرض آسیب قرار دارد، شیرازه آن است. شیرازه از چند تار هم‌رنگ تشکیل شده که در کنارهای فرش پیچیده می‌شوند و وظیفه محافظت از لبه‌های قالی را برعهده دارند. در صورت پارگی و ترمیم نشدن به‌موقع شیرازه، ساختار فرش به‌تدریج آسیب می‌بیند و حتی ممکن است بخش‌های بیشتری از آن از بین برود. رفوگر علاوه بر ترمیم شیرازه، وظیفه بازسازی قسمت‌های پوسیده، سوراخ‌شده، سوخته و بیدخورده فرش را نیز برعهده دارد. این آسیب‌ها گاهی تنها سطح و پرزهای قالی را درگیر می‌کنند و گاهی تا تار و پود و چله فرش پیش می‌روند؛ از همین رو، هر نوع آسیب به دانش و مهارت ویژه‌ای نیاز دارد.

ابزار و مهارت؛ دو رکن اصلی هنر رفوگری

رفوگری برخلاف تصور عمومی، تنها به دوختن قسمت‌های پاره‌شده فرش محدود نمی‌شود، بلکه مجموعه‌ای از مهارت‌های فنی و هنری را دربرمی‌گیرد. رفوگر برای انجام این کار به ابزارهایی مانند قلاب، درفش، دفتین، قیچی، انبردست، تخته، میخ‌کش، اتو و نخ‌های رنگی نیاز دارد.یکی از ابزارهای مهم در این حرفه، وسیله‌ای به نام «کیله» است که برای شانه زدن و مرتب کردن پرزهای فرش پس از پایان عملیات رفو به کار می‌رود. کیله‌کشی موجب باز شدن تاب نخ‌ها و هماهنگی قسمت ترمیم‌شده با بخش‌های سالم قالی می‌شود. پس از آن نیز پرزهای اضافی با قیچی کوتاه می‌شوند تا سطح فرش یکدست شود.انتخاب نخ مناسب نیز از حساسیت‌های مهم این حرفه به شمار می‌رود.

رفوگر باید تا حد امکان از همان جنس و رنگ نخی استفاده کند که در بافت اولیه فرش به کار رفته است. حتی در مواردی که فرش قدیمی و رنگ‌ورورفته شده باشد، استفاده از نخ‌های نو می‌تواند باعث ایجاد اختلاف رنگ در بخش ترمیم‌شده شود؛ به همین دلیل، استادکاران گاهی از نخ‌های کهنه و متناسب با رنگ اصلی فرش استفاده‌می‌کنند.

رفوگری؛ بازسازی تاریخ و هویت ایرانی

عبدالمهدی قاسمی، استاد رفوگری در اصفهان، با اشاره به جایگاه فرهنگی فرش‌های قدیمی می‌گوید: فرش‌ها برای ما نوعی تاریخ هستند. وقتی یک فرش قدیمی می‌بینم، احساس می‌کنم در دل آن داستان‌هایی از خانواده‌ها، تاریخ این شهر و حتی اتفاقات بزرگ گذشته نهفته است. این هنر فقط ترمیم فرش نیست، بلکه به‌نوعی بازسازی تاریخ و فرهنگ است و هر گره‌ای که در دل فرش زده می‌شود، بخشی از تاریخ و فرهنگ ایران را حفظ می‌کند. او با تأکید بر پیچیدگی و دشواری این حرفه بیان می‌کند: رفوگری فرش کار ساده‌ای نیست. وقتی فرشی فرسوده می‌شود، تنها اضافه کردن نخ یا رنگ جدید کافی نیست، بلکه باید بافت و طرح فرش مانند روز نخست بازسازی شود. هر نخ، رنگ و گره اهمیت دارد و کوچک‌ترین اشتباه می‌تواند طرح را به هم بزند.این استادکار ادامه می‌دهد: برای ترمیم اصولی فرش باید از نخ‌هایی استفاده کرد که با نخ‌های اولیه هماهنگ باشند و ساعت‌ها وقت صرف کرد تا هر گره با دقت و حوصله ترمیم شود. این هنر ترکیبی از صبر، دقت و عشق به جزئیات است که باعث می‌شود فرش دوباره جان بگیرد. قاسمی با اشاره به اهمیت جنس نخ در فرش‌های دستباف اظهار می‌کند: در فرش‌های بسیار ظریف و ارزشمند از نخ ابریشم استفاده می‌شود و نخ پشمی نیز در بسیاری از فرش‌های کاربردی و خانگی به کار می‌رود. در رفوگری باید نوع نخ متناسب با بافت اصلی انتخاب شود تا قسمت ترمیم‌شده با سایر بخش‌های فرش تفاوت نداشته باشد.

هشدار درباره فراموشی یک هنر اصیل

استاد رفوگری اصفهان با ابراز نگرانی از کمرنگ شدن این حرفه در میان نسل‌های جدید می‌گوید: اگر این هنر به فراموشی سپرده شود، نسل‌های آینده دیگر قادر نخواهند بود ارزش واقعی فرش‌های دستباف را درک کنند. رفوگری تنها ترمیم یک کالا نیست، بلکه بازسازی بخشی از هویت و اصالتی است که در گذر زمان آسیب دیده است و برای حفظ تاریخ و فرهنگمان باید از این هنر پاسداری کنیم. او می‌افزاید: رفوگری نه‌تنها یک حرفه، بلکه مسئولیتی فرهنگی است. باید به نسل‌های جدید آموزش داده شود که فرش دستباف، مانند هر اثر هنری دیگری، به مراقبت و نگهداری نیاز دارد. تا زمانی که دست‌ها و ذهن‌های هنرمندان به این هنر مشغول باشند، می‌توان امیدوار بود که فرش‌های ایرانی همچنان بازتابی از تاریخ و هویت این سرزمین باقی بمانند.

هنر رفوگری، پاسداری از بخشی از میراث ناملموس و فرهنگ ایرانی است

رفوگری هنری است که در آن، گذشته و حال به هم پیوند می‌خورند؛ استادکار با هر گره، بخشی از خاطره و اصالت یک دست‌بافته را حفظ می‌کند. اگر امروز برای آموزش و انتقال این مهارت به نسل‌های آینده چاره‌ای اندیشیده نشود، ممکن است روزی فرش‌های ارزشمند ایرانی باقی بمانند، اما شمار کسانی که توانایی جان‌بخشیدن دوباره به آن‌ها را دارند، به حداقل برسد.حفظ هنر رفوگری تنها حمایت از یک حرفه سنتی نیست، بلکه پاسداری از بخشی از میراث ناملموس و فرهنگ ایرانی است؛ میراثی که برای ماندگاری آن، به همان اندازه که به دست‌های هنرمند فرش‌باف نیاز داریم، به دستان توانمند رفوگران نیز محتاجیم.

کاغذ خمیری؛ هنر کهن اصفهان در انتظار یک فرصت تازه

اصفهان را باید مهد هنر کاغذ خمیری یا همان «پاپیه‌ماشه» ایران دانست؛ شهری که نه‌تنها خاستگاه و اوج این هنر بوده، بلکه هنوز هم استادان و ادامه‌دهندگان آن را در دامان خود پرورش می‌دهد.

به گزارش مهر، پاپیه‌ماشه یا همان کاغذخمیری از آن هنرهایی است که فروتنی ماده اولیه‌اش با شکوه نتیجه نهایی آن در تضاد است. تکه‌های کاغذ، خمیر کاغذ، کمی چسب و صبوری بسیار، موادی هستند که در دستان هنرمند به حجمی سبک، شکل‌پذیر و آماده نقاشی تبدیل می‌شوند اما وقتی این حجم ساده از زیر دست هنرمند اصفهانی بیرون می‌آید، دیگر تنها کاغذ نیست؛ روایتی است از شاهنامه و خمسه نظامی، گل و مرغ و شکارگاه، تذهیب و تشعیر و نگارگری ایرانی. هنر لاک‌کاری در ایران با نام پاپیه‌ماشه، واژه‌ای فرانسوی به معنای کاغذ جویده یا فشرده‌شده، شناخته شد و آغاز رونق آن را دوره صفوی و اوج آن را دوره‌های زند و قاجار می‌دانند. استفاده از این شیوه ابتدا بیشتر در قلمدان‌سازی رواج داشت اما بعدها به ساخت و تزئین دیگر اشیای کاربردی از جمله جلد کتاب، جعبه، قاب‌آینه و صندوقچه نیز گسترش یافت. پاپیه‌ماشه در ایران به‌عنوان میراث ناملموس به ثبت رسیده است؛ این هنر نخست در سال ۱۳۸۹ به نام استان اصفهان شد.

از چین تا اصفهان

پاپیه‌ماشه با وجود نام فرانسوی خود، هنری با پیشینه‌ای کهن در آسیا است و قدمت آن را هم‌زمان با ساخت کاغذ در چین می‌دانند. در ایران نیز برخی مورخان ورود این هنر را به پیش از عصر صفوی نسبت می‌دهند و معتقدند این فن نخست در هرات پذیرفته شد و در دوره تیموری، میان سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۵۰۶ میلادی، گسترش یافت. در برخی روایت‌های تاریخی، از میرسیدعلی همدانی، عارف و شاعر ایرانی قرن چهاردهم میلادی، به‌عنوان یکی از مروجان این هنر یاد شده است. در دوره‌ای که خوشنویسی جایگاه ویژه‌ای در هنر درباری داشت، پاپیه‌ماشه به دلیل سبکی و قابلیت شکل‌پذیری، بستری مناسب برای ساخت قلمدان و دیگر ابزارهای مرتبط با کتابت و هنر شد. با رونق هنرهای سنتی در دوره صفوی، اصفهان به یکی از مراکز مهم تولید آثار لاکی و پاپیه‌ماشه تبدیل شد. در دوره‌های زند و قاجار نیز ساخت اشیای پاپیه‌ماشه و نقاشی لاکی توسعه بیشتری یافت و قلمدان‌ها، جعبه‌های آرایشی، قاب‌آینه‌ها و جلد کتاب‌ها با نقوش گل و مرغ، تصاویر انسانی، صحنه‌های درباری و روایت‌های ادبی و تاریخی آراسته شدند. در دوره قاجار، با تولید اشیایی مانند جعبه‌های نگهداری مهر و عینک، جلدهای روغنی، صندوقچه‌های جواهرات و رحل‌های قرآن، دامنه استفاده از این هنر گسترش یافت. پاپیه‌ماشه با ادغام در نگارگری و خوشنویسی، طیف وسیعی از مضامین از گل و مرغ و شکارگاه تا ابنیه، رزم، بزم و شمایل‌نگاری را در بر گرفت.

هنری که از کاغذ جان گرفت

روش ساخت آثار پاپیه‌ماشه خود روایتی از دقت و ظرافتی است که برای خلق یک اثر هنری لازم است. مریم هدایت، کارشناس هنر با اشاره به مراحل ساخت این آثار اظهار کرد: ماده اصلی پاپیه‌ماشه خمیر کاغذ یا لایه‌های به‌هم‌چسبیده کاغذ است که روی قالب چوبی قرار می‌گیرد و پس از خشک شدن و جدا کردن از قالب، سطح کار با دقت صیقل داده می‌شود. او افزود: پس از آن لایه‌ای نازک از گچ نقاشی روی اثر زده می‌شود و استادکار متناسب با طرح و نوع کار، بومی مناسب برای نقاشی آماده می‌کند. هدایت ادامه داد: در مرحله بوم‌سازی، بتونه که لایه‌ای بسیار نازک از گچ نرم است، با کاردک مخصوص روی تمام سطوح کار زده و پس از خشک شدن با سمباده نرم، صاف و هموار می‌شود. سپس به دلیل سخت شدن آستر گچی، لایه بسیار نازکی از روغن کمان روی سطح کشیده می‌شود تا گچ را بپوشاند. او توضیح داد: پس از خشک شدن روغن، سطح بدنه با سریشم رقیق واشور می‌شود تا چربی روغن کمان از بین برود و نقاش بتواند موضوعات دلخواه خود را روی آن مصور کند. این کارشناس هنر با بیان اینکه انتخاب ابزار، مواد، بوم و نقش، تأثیری تعیین‌کننده در خلق یک اثر ماندگار دارد، گفت: پاپیه‌ماشه تنها یک هنر دستی نیست و هنرمند این رشته باید با حوزه‌هایی مانند نگارگری، تذهیب، بوم‌سازی و دانش فنی و علمی مربوط به مواد آشنایی داشته باشد.

پاپیه‌ماشه در خانه امروز

اما پاپیه‌ماشه تنها در صفحات تاریخ باقی نمانده است. هنرمندان امروز تلاش می‌کنند این هنر را با نیازها و سلیقه‌های زندگی معاصر پیوند دهند. هاجر جهانبخش، هنرمند فعال پاپیه‌ماشه، از سال ۱۳۹۸ فعالیت حرفه‌ای خود را در این حوزه آغاز کرده است. وی که در دوران تحصیل در رشته نقاشی و در درس‌های مرمت و حجم‌سازی با این متریال آشنا شده است، در گفتگو با خبرنگار مهر اظهار کرد: پاپیه‌ماشه به دلیل شکل‌پذیری، امکان ترمیم و استفاده دوباره از کاغذ، ظرفیت‌های فراوانی برای خلق آثار هنری دارد. او افزود: مطالعات درباره قلمدان‌های لاکی، شیوه‌های نقاشی روی آن‌ها و روش‌های آماده‌سازی سطح، این نگاه را در من ایجاد کرد که پاپیه‌ماشه صرفاً ماده‌ای برای ساخت حجم نیست، بلکه بستری برای ترکیب مهارت‌های گوناگون هنری است. این هنرمند اصفهانی با اشاره به تلاش خود برای پیوند فرم‌های معاصر با نقوش و روایت‌های ایرانی گفت: برایم مهم بود فرم‌ها و نقاشی آثارم ایرانی باشند و مخاطب را به یاد فرهنگ و سنت خودمان بیندازند، اما در عین حال حالتی مینیمال و امروزی داشته باشند تا بتوانند با دکوراسیون و فضای خانه‌های امروز هماهنگ شوند. جهانبخش به ساخت مجسمه‌های دکوراتیو و اشیایی روی آورده که علاوه بر ارزش هنری، قابلیت استفاده در فضای داخلی خانه را نیز دارند. داستان‌های شاهنامه، منظومه‌های نظامی، خسرو و شیرین، لیلی و مجنون، شیرین و فرهاد و شخصیت‌های اسطوره‌ای و حماسی ایران از جمله منابع الهام آثار او هستند. او با تأکید بر اینکه حفظ اصالت ایرانی به معنای تکرار صرف فرم‌های تاریخی نیست، افزود: می‌توان با الهام از عناصر سنتی، آثاری تازه و متناسب با سلیقه امروز خلق کرد و میان اثر هنری و نیازهای بصری جامعه معاصر ارتباط برقرار ساخت.

کاغذی که هویت می‌گیرد

مریم رضوی، دیگر هنرمند این رشته، پاپیه‌ماشه را نمونه‌ای از پیوند نگاه خلاقانه هنرمند با ظرفیت‌های نهفته در مواد ساده و بازیافتی می‌داند؛ هنری که می‌تواند کاغذهای دورریختنی را به مجسمه، اشیای کاربردی، آثار دکوراتیو و محصولاتی با ارزش فرهنگی و اقتصادی تبدیل کند. او در گفتگو با خبرنگار مهر اظهار کرد: آنچه اهمیت دارد، تنها قابلیت بازیافت کاغذ یا امکان تولید محصولات متنوع نیست، بلکه مهارت هنرمندی است که با شناخت ماده، تسلط بر تکنیک، طراحی خلاقانه و صرف زمان، از یک متریال ساده اثری با هویت هنری می‌سازد. رضوی با تأکید بر اینکه توجه به پاپیه‌ماشه باید فراتر از نگاه صرفاً زیست‌محیطی یا تولیدی باشد، افزود: این هنر به دلیل پیشینه تاریخی، پیوند با نقاشی و نگارگری ایرانی، ظرفیت‌های حجم‌سازی و امکان تلفیق سنت با هنر معاصر، شایسته جایگاهی جدی‌تر در میان هنرهای تجسمی است.

بازار؛ حلقه گمشده پاپیه‌ماشه

قابلیت‌های اقتصادی پاپیه‌ماشه نیز از موضوعاتی است که هنرمندان این رشته بر آن تأکید دارند. آنان معتقدند در صورت ایجاد کارگاه‌های تخصصی و فراهم شدن بستر مناسب برای عرضه، این هنر می‌تواند از تولید محدود آثار هنری فراتر رود و به حوزه محصولات کاربردی وارد شود. رضوی معتقد است قلمدان، جعبه، ظروف و دیگر وسایلی که در گذشته با این تکنیک ساخته می‌شدند، همچنان قابلیت تولید دارند؛ با این تفاوت که می‌توان طراحی و فرم آن‌ها را متناسب با نیازهای زندگی امروز تغییر داد. محدودیت بازار فروش و دشواری معرفی محصولات، از جمله چالش‌هایی است که هنرمندان پاپیه‌ماشه با آن روبه‌رو هستند. حمایت از تولیدکنندگان، ایجاد فرصت‌های عرضه و فراهم کردن امکان بازدید گردشگران از آثار هنری ایرانی می‌تواند به رونق دوباره این هنر کمک کند.

استادانی که کاغذ را ماندگار کردند

اصفهان در طول قرن‌ها مهد پرورش استادانی بوده که با ذوق و مهارت خود، خمیر کاغذ را به بومی برای خلق آثار هنری ماندگار تبدیل کردند. استاد علی‌اشرف و آقاعلی از نخستین نام‌های شناخته‌شده در قلمدان‌سازی و گل و بوته‌سازی بودند. استاد محمدصادق نیز گل و بوته‌سازی را از علی‌اشرف فرا گرفت و در صورت‌سازی و منظره‌پردازی شهرت یافت. او در دوره زند به خدمت کریم‌خان درآمد و امضای «یا صادق‌الوعد» بر دو نقاشی رنگ‌وروغن در عمارت کلاه‌فرنگی شیراز از حضور او در این دوره حکایت دارد. بازگشت او به اصفهان و نقاشی صحنه پیروزی نادرشاه در جنگ کارنال در کاخ چهلستون نیز از دیگر نشانه‌های فعالیت این هنرمند در اصفهان است.

بازگشت یک هنر به بازار جهان

اصفهان با ظرفیت بالای گردشگری داخلی و خارجی، می‌تواند یکی از مهم‌ترین صحنه‌های عرضه و معرفی دوباره پاپیه‌ماشه باشد؛ شهری که خود موزه‌ای زنده از هنرهای ایرانی است و پاپیه‌ماشه می‌تواند جایگاهی تازه در میان سوغات فرهنگی و محصولات هنری آن پیدا کند. با وجود پیشینه تاریخی و ظرفیت‌های متنوع، احیای این هنر نیازمند توجه جدی‌تر به آموزش، تولید، معرفی و بازار فروش است. ایجاد کارگاه‌های تخصصی، برگزاری نمایشگاه‌های موضوعی، حمایت از هنرمندان جوان و فراهم کردن زمینه همکاری میان طراحان، هنرمندان و تولیدکنندگان می‌تواند مسیر تازه‌ای پیش روی این هنر بگشاید. پاپیه‌ماشه اگرچه از ماده‌ای ساده و در دسترس همچون کاغذ آغاز می‌شود اما رسیدن به محصول نهایی در آن، حاصل عبور از مراحل متعدد و برخورداری از دانش، تجربه و مهارت است؛ هنری که روزگاری در قلمدان‌های اصفهانی روایتگر شکوه نگارگری ایرانی بود و امروز می‌تواند با حفظ ریشه‌های خود، راهی تازه به خانه‌ها، بازارها و حتی عرصه جهانی باز کند.

خبر

نگاهی به تاریخ کمتر روایت‌شده اصفهان با روایت همدم

نویسنده رمان «روایت همدم» با اشاره به ظرفیت‌های کمتر شناخته‌شده تاریخ اصفهان گفت: این اثر روایتی داستانی از بخشی از زندگی همدم‌الملوک، دختر امیرکبیر و همسر ظل‌السلطان است.

رمان «روایت همدم» نوشته محمدجواد حاجیان، اثری داستانی با محوریت یکی از شخصیت‌های کمتر پرداخته‌شده تاریخ اصفهان است که زندگی همدم‌الملوک، دختر امیرکبیر و همسر ظل‌السلطان را در بستر تحولات تاریخی این شهر روایت می‌کند. این رمان با نگاهی به پیوند میان عشق، قدرت و حقیقت، مخاطب را به اصفهان دوره قاجار می‌برد؛ روزگاری که هویت تاریخی شهر در معرض تصمیم‌ها و رفتار صاحبان قدرت قرار داشت و پاسداری از میراث فرهنگی و ارزش‌های انسانی، هزینه‌هایی به همراه داشت. محمدجواد حاجیان، نویسنده این کتاب درباره انگیزه نگارش «روایت همدم» اظهار کرد: زندگی همدم‌الملوک و نسبت او با امیرکبیر و ظل‌السلطان، از بخش‌های جذاب و قابل تأمل تاریخ اصفهان است که کمتر به آن پرداخته شده و همین خلأ، انگیزه‌ای برای نگارش این کتاب شد. او با بیان اینکه این اثر در ۱۳۴ صفحه و توسط انتشارات نسل روشن منتشر شده است، افزود: تلاش کردم برشی از تاریخ اصفهان را در قالب داستان روایت کنم و نشان دهم که برای حفظ هویت و پیشینه تاریخی این شهر، چه جان‌فشانی‌ها و از خودگذشتگی‌هایی صورت گرفته است. نویسنده «روایت همدم» با اشاره به رویکرد امیدبخش این اثر تصریح کرد: دوست دارم این کتاب علاوه بر آشنایی مخاطب با بخشی از تاریخ اصفهان، انگیزه‌بخش باشد و حس خوب و امید را از اصفهان و مردم آن به خواننده منتقل کند. حاجیان با دعوت از علاقه‌مندان به تاریخ و فرهنگ اصفهان برای مطالعه این رمان گفت: از استادان، فرهیختگان، صاحبان قلم و همه مردم شریف اصفهان دعوت می‌کنم این کتاب را مطالعه کنند؛ چراکه شناخت گذشته و آگاهی از تلاش‌هایی که برای حفظ هویت این شهر انجام شده، می‌تواند به درک عمیق‌تر ما از میراث تاریخی اصفهان کمک کند. او که دانش‌آموخته کارشناسی ارشد مشاوره است، «روایت همدم» را دومین تجربه خود در حوزه رمان‌نویسی دانست و خاطرنشان کرد: نخستین رمانم درباره مصائب و چالش‌های زندگی یک فعال فرهنگی بود. همچنین در زمینه تولید نماهنگ، مستند و برنامه‌های تلویزیونی فعالیت داشته‌ام. روایت همدم در ۱۳۴ صفحه از سوی انتشارات نسل روشن منتشر شده و علاقه‌مندان به تاریخ، ادبیات داستانی و هویت فرهنگی اصفهان می‌توانند آن را مطالعه کنند.

رونمایی از سامانه سو در قرارگاه فرهنگی اجتماعی استان اصفهان

سامانه «سو» به‌عنوان محصولی راهبردی از سوی ستاد امر به معروف و نهی از منکر کشور، در جلسه قرارگاه فرهنگی اجتماعی استان اصفهان رونمایی شد.

دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر استان در این نشست، سامانه «سو» را معرفی و اهداف، قابلیت‌ها و سازوکار اجرایی آن را تشریح کرد. حجت‌الاسلام‌والمسلمین مظاهری گفت: سامانه «سو» با هدف تسهیل مطالبه‌گری عمومی، تقویت ارتباط میان مردم و دستگاه‌های اجرایی و ارتقای پاسخگویی مسئولان طراحی شده و در راستای تحقق اصل هشتم قانون اساسی و توسعه بسترهای نوین امر به معروف و نهی از منکر فعالیت می‌کند. به گفته او این سامانه بستری هوشمند فراهم می‌کند تا شهروندان پس از احراز هویت بتوانند مشکلات، دغدغه‌ها و مطالبات خود از نهادها، سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی را در قالب متن، تصویر، فیلم و فایل صوتی ثبت و پیگیری کنند. دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر استان اصفهان ادامه داد: گزارش‌های ثبت‌شده پس از بررسی، به‌صورت هدفمند و ساختاریافته به دستگاه‌ها و مدیران مرتبط ارجاع داده می‌شود تا فرآیند رسیدگی و رفع مشکلات با دقت و سرعت بیشتری دنبال شود. همچنین کاربران امکان مشاهده و پیگیری برخط مراحل رسیدگی به گزارش‌های خود را دارند و از طریق پیامک نیز در جریان روند و نتیجه اقدامات قرار می‌گیرند. مظاهری افزود: یکی از ویژگی‌های مهم این سامانه، رویکرد اصلاحی و مسئله‌محور آن است؛ به‌گونه‌ای که علاوه بر فراهم‌کردن امکان ثبت و انعکاس مشکلات، زمینه شناسایی کاستی‌ها، پیگیری مطالبات مردمی و کمک به بهبود عملکرد دستگاه‌های اجرایی را فراهم می‌کند.

آغاز طرح پاییزه کتاب ۱۴۰۵ در اصفهان هم‌زمان با هفته کتاب

معاون فرهنگی و تبلیغات و رسانه اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان از آغاز طرح «پاییزه کتاب ۱۴۰۵» هم‌زمان با سی‌وچهارمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران خبر داد.

محمدعلی جعفری اظهار کرد: طرح پاییزه کتاب ۱۴۰۵ از بیست‌وسوم تا بیست‌ونهم آبان هم‌زمان با هفته کتاب برگزار می‌شود و علاقه‌مندان می‌توانند از یارانه ۲۰ درصدی خرید کتاب بهره‌مند شوند.

او افزود: این طرح با هدف حمایت از کتاب‌خوانی، تقویت چرخه نشر و تسهیل دسترسی علاقه‌مندان به کتاب، به دو شیوه حضوری و مجازی از طریق کتاب‌فروشی‌های عضو سامانه بازار کتاب اجرا می‌شود. معاون فرهنگی، تبلیغات و رسانه اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان با اشاره به امکان خرید از کتاب‌فروشی‌های عضو طرح در سراسر کشور، اظهار داشت: علاقه‌مندان برای بهره‌مندی از این فرصت می‌توانند به پایگاه اینترنتی بازار کتاب به نشانی BAZARKETAB.IR مراجعه کنند.